

Haber-Yorum

Orta Asya Ülkeleri ve Amerika'nın New York'taki (5+1) Zirvesi

Haber:

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev 19 Eylül'de, New York ziyareti kapsamında Orta Asya ülkeleri ve ABD liderlerinin ilk zirvesine (5+1) katıldı.

Ayrıca toplantıya, ABD Başkanı Biden, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Tacikistan Cumhurbaşkanı İmamali Rahman ve Türkmenistan Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov da katıldılar.

Toplantının gündemine göre, ticari ve ekonomik ortaklığın genişletilmesi, yeşil kalkınma, enerji güvenliğinin sağlanması, yenilenebilir enerji kaynaklarının tanıtılması, bölgesel güvenlik, terörizm ve sınır aşan suçlarla mücadelede iş birliği konuları görüşüldü.

Yorum:

Basın, asıl olayın Rusya'nın nüfuzu altındaki ülkelerin liderlerinin Amerikan Başkanı ile görüşmesi olduğunu vurguluyor. Rusya Devlet Başkanı Basın Sözcüsü Dmitri Peskov, gazetecilerin sorusuna şöyle cevap verdi: "Görüşme takip edildi mi?" Ve şöyle dedi: "Asya ülkelerinin ABD ile kendi özel ilişkileri vardır; bu nedenle bu tür görüşmeler yapma hakları vardır." Peskov'a göre Rusya açısından asıl mesele, kendisi için önemli olan bu ülkelerle diyalogun sürdürülmesidir. (Row Gazetesi, 22 Eylül 2023). Bu da Rusya'nın, bölge ülkelerinin Amerika ile ikili ilişkiler kurduğunu doğru bir şekilde anladığı, ancak bu ülkelerin kendisiyle yapılan anlaşmalara sadık kalmaları konusunda ısrar ettiği anlamına geliyor.

Bati'nin siyasi baskısı ve ekonomik yaptırımlarının hedefi haline gelen Rusya, Orta Asya'daki fırsatlarını kaybederken, Amerika'nın bu bölgedeki en büyük rakibi Çin de onun yerini almaya çalışıyor. Bu nedenle Amerika, Çin'in bölgesel arzularını engellemek ve Rusya'nın nüfuzunu sınırlamak için Orta Asya'ya daha fazla ilgi gösteriyor. Nitekim ABD Başkanı'nın bu yılın 20 Şubat ayında Ukrayna'ya yaptığı ziyaretten bir haftadan kısa bir süre sonra gerçekleşen Anthony Blinken'in Orta Asya ziyareti, Amerika'nın bölgedeki nüfuzunu genişletmek istediğini ortaya koymaktadır. Afganistan'a komşu olan ve Amerika'nın önemli gördüğü bu bölge, Rusya, Çin, İran ve Hindistan ile çevrilidir; bu da bu bölgenin, Amerika için büyük projelerin hayata geçirildiği bir alan haline geleceği anlamına gelmektedir. Çünkü Orta Asya'nın Amerika'nın dikkatini çekmesi, sadece jeopolitik önemini nedeniyle değil, bilakis aynı zamanda devasa zenginliği, büyük fırsatları, özellikle de halkının Müslüman olması nedeniyle.

Amerikalı ve Orta Asyalı liderlerin görüşmesinin ardından Beyaz Saray tarafından yapılan açıklamada Başkan Biden, bölgesel güvenliğe yönelik tehditle mücadeleden dolayı meslektaşlarına şükranlarını sunarak sınır kontrolü, terörle mücadele ve kolluk kuvvetleriyle iş birliği konularındaki işbirliğini sürdürmeye kararlı olacağını vurguladı. Nitekim belgenin ilk fıkrasında terörle mücadele konusuna değinilmesi bile İslam ile savaşın Amerika için en önemli öncelik olduğunu teyit ediyor. Belgenin bir sonraki konusu; bölgede kapsamlı ekonomik istikrar ve kalkınmayı amaçlayan nesnel somut

icraatların Ekim ayında, Orta Asya ülkelerinin bakanlar düzeyinde tartışılacak olmasıdır.

Başta Özbekistan hükümeti olmak üzere Orta Asya hükümetleri, içine düştükleri mevcut krizden çıkabilmek için sömürgeci Amerika ile geleceği tehlikeye atacak siyasi, ekonomik ve güvenlik anlaşmaları imzalamışlardır. Ayrıca ülke ekonomisini ayakta tutmak için Şevket Mirziyoyev, kapitalist bakış açısına dayalı olarak büyük ulusötesi Amerikan şirket ve kurumlarıyla sözleşmeler imzalamıştır; bu sözleşmeler genel olarak, elde edilen servetimizin %70-80'inin bu şirketlere gideceğini ve geri kalanının da hükümetin tercihine kaldığını belirtiyor. Hatta Özbekistan halkı protesto etmesin ve sokaklara çıkmasın diye kendi servetlerini sınırlı miktarda ve yüksek fiyatlarla satıyorlar! Dahası bu yabancı şirketlere ucuz elektrik, vergi ve gümrük imtiyazları sunuluyor. Ayrıca Mirziyoyev hükümeti yatırım yapan ve kredi veren ülkelerin her türlü şartını kabul ettiği için Özbekistan, bölgemizde dışlarını gösteren Amerika, Çin ve Rusya için hazır bir av haline gelmiştir.

Bu zirvede Amerika'nın değer verdiğini iddia ettiği ifade ve vicdan (inanç) özgürlüğü hiç tartışılmadı. Oysa Orta Asya ülkeleri, hakkı söyleyen ve dinlerini uygulayan Müslümanları saçma ithamlar ve aptalca iftiralarla hapse atmaya devam ediyorlar. Aslında İslami değerlere hakaret edenlere ifade özgürlüğü sağlanmasına ve İslam'a ve Müslümanlara karşı savaşılmasına liderlik eden Amerika'dan adalet ve hak beklemek, en hafif ifadeyle büyük bir saflıktır; özellikle de (5+1) zirvelerinde İslam ile savaşmanın yeni yöntemleri geliştiriliyorken. Ayrıca sınır güvenliği ve bilgi alışverişi gibi ek alanlarda iş birliği yapılması da zirvenin en önemli konularından biriydi. Şayet bölge ülkeleri kendi halklarına, değerlerine ve çıkarlarına önem vermiş olsalardı, tek bir vücudun azaları gibi birbirlerine olan ihtiyaçları ve birbirleriyle olan yakın bağlarına rağmen onları ayıran sahte sınırları güçlendirmezlerdi.

Bu rejimler Libya'nın, Yemen'in, Suriye'nin ve Amerika'nın izini takip eden diğer ülkelerin acı akıbetlerinden hiç ders almıyorlar, bilakis Amerikan projelerini çekmek için birbirleriyle yarışıyorlar ve savaşın ve istikrarsızlığın yuvası haline gelen ülkelerin ayak izlerini takip ediyorlar. Siyasi ve ekonomik çıkarları uğruna Orta Asya'yı savaş alanına çevirmeye hazır olan bu şeytani sömürgeci güçler, bölgemizde nüfuz elde etmek için çatışıyorlar; doğal olarak da yıllık P5+1 zirvesi, bu çatışmanın endişe verici şekilde tırmanmasına katkı sağlamaktadır. Aslında sömürgeci ülkeler, yer altı ve yerüstü zenginliklerimizi ele geçirmek, bizleri nüfuzları altında tutmak, birlik olmamızı engelleyen sahte bir bağımsızlık vermek için Hilafeti yıktılar. Bu yüzden mevcut zayıf durumumuzdan ve sefil ekonomik durumumuzdan kurtulmanın tek yolu, vahdetimizi ve gücümüzü birleştirecek olan Raşidi Hilafeti kurmaktır. İşte o zaman bölgemiz, kâfir ülkelere bağımlı olmaktan ve onların talep ve tehditlerinden kurtulacaktır.

وَيَوْمَئِذٍ يَقَرُّ الْمُؤْمِنُونَ * بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ
“O gün Allah'ın zafer vermesiyle müminler sevinecektir. Allah, dilediğine yardım eder. O, mutlak güç sahibidir, çok merhametlidir.” [Rum 4-7]

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
İslam Ebu Halil – Özbekistan**